

a středních škol o různé formy podpory rozvoje kvality občanského vzdělávání. Sledovaným obdobím, k němuž se všechna zjištění vztahují, byl školní rok 2015/2016.

Tematická inspekční činnost vycházela také ze strategických rezortních dokumentů, jako je Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 nebo Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020, kde je vymezena potřeba posilování tohoto vzdělávacího tématu v českých školách. Zároveň zpráva reaguje také na novelu školského zákona, která mj. posiluje pravomoci samosprávných orgánů žáků.

Výsledky tematické inspekční činnosti představuje Česká školní inspekce v následujících kapitolách.

3 Občanské vzdělávání v základních školách

Inspekční elektronické zjišťování (zapojeno 951 ZŠ) i prezenční inspekční činnost přímo ve školách s využitím anket pro učitele občanského vzdělávání (145 ZŠ) byly tedy zaměřeny na hodnocení podmínek, průběhu, obsahu a kvality občanského vzdělávání a na ověřování znalostí žáků v dotčených tématech. Česká školní inspekce dále zjišťovala a hodnotila specifické aktivity základních škol umožňující žákům rozvoj schopnosti uplatnit získané občanské znalosti a dovednosti v praktickém životě a stanovení vzdělávacích cílů a míru jejich dosažení v oblasti osvojení občanských kompetencí ze strany žáků v základních školách.

3.1 Zařazení tematiky občanského vzdělávání v rámci ŠVP

Témata občanského vzdělávání zařazovaly základní školy buď do jednoho, nebo do více předmětů. V případě začlenění celého obsahu jen do jednoho předmětu (16,5 % ZŠ) šlo na prvním stupni o vlastivědu (6,4 % ZŠ) a prvouku (3,2 % ZŠ), na druhém stupni o občanskou výchovu (76,3 % ZŠ) a méně často o občanský a společenskovední základ (1,9 % ZŠ). Uvedené způsoby začlenění vzdělávacího obsahu lze akceptovat a považovat za možné, nicméně vhodnější by bylo jejich průřezové začlenění do více předmětů, případně do projektů (kde byl však podíl ZŠ velmi nízký, 4,8 %). Jako nepřilíš vhodné je pak třeba vnímat zařazení témat občanského vzdělávání pouze do výuky českého jazyka.

Graf č. 1 Způsob organizace občanského vzdělávání v rámci ŠVP: témata OV byla zařazena do jednoho předmětu ve 156 ZŠ, do kterého konkrétně (v %):

